

Stagiul National de Carstologie – Geospeologie

Viorel HOROI (ISER)

Fidela politicii de dezvoltare a învățământului specializat ce are ca obiect carstul, Societatea Română de Speologie-Carstologie (SRSC), în colaborare cu Institutul de Speologie, organizează încă din 1992 Stagiul National de Carstologie – Geospeologie.

Stagiul este destinat tuturor celor pentru care relieful carstic și peșterile au devenit un obiect de interes, admirație sau chiar simpla curiozitate, și care vor să afle mai mult despre tainele genezei și evoluției acestor fenomene naturale.

Din punctul de vedere teoretic, scopul stagiului este ca fiecare participant să dobândească un limbaj și un bagaj minim de cunoștințe în domeniu, care să permită să identifice pe teren elementele geologice, morfologice și funcționale tipice carstului. Aceasta identificare este primul pas în înțelegerea funcționării și evoluției carstului. Practic, scopul este ca fiecare participant să poată realiza macar un crochiu de hartă geomorfologică. Considerăm acest tip de reprezentare o sinteză a unei zone, care oferă o imagine extrem de intuitivă asupra morfologiei și funcționării carstului. Pentru a reprezenta, mai întâi trebuie să identifici și să înțelegi. Iată de ce, credem că realizarea unui astfel de material constituie o bună verificare a nivelului de cunoștințe și de înțelegere a cursanților și, în același timp, o măsură a eficienței stagiului.

În plus, acest scop răspunde și unor nevoi practice imediate. Iată o seamă de întrebări la care cunoștințele dobândite la acest stagiul pot să dea un răspuns: unde există șansa de a găsi o peșteră, de ce aici și nu în alta parte, unde trebuie dezobstruat, care galerii au șanse să funcționeze, de ce se pierde activul, unde reapare activul.

Stagiul este prevăzut să se desfășoare pe perioada unei săptămâni. Primele șase zile sunt dedicate cursurilor, iar cea de-a șaptea verificării. Cursurile urmează să se desfășoare alternativ cu aplicațiile practice. Astfel după o zi de cursuri teoretice urmează o zi de aplicații practice cu excursii pe teren. Aceasta alternanță are scopul de a fixa și exemplifica pe teren cunoștințele dobândite cu o zi înainte. Conform cu tematica abordată la cursurile teoretice, primele două zile de teren urmează să se desfășoare la suprafață, iar cea de-a treia în subteran, urmând să se viziteze una-două peșteri interesante din punctul de vedere al morfologiei și depozitelor de umplutură.

Fără a avea un caracter exhaustiv, tematica abordată în cele trei zile de teorie este următoarea:

prima zi:

- noțiuni generale de geologie și tectonică;
- condiții și factori care determină apariția carstului;
- morfologie exocarstică.

a doua zi:

- hidrogeologia și funcționarea carstului;
- modele genetice și de evoluție a carstului;
- tipuri de carst.

a treia zi:

- modele speleogenetice, tipuri de peșteri și de evoluție a acestora;
- morfologie endocarstică;
- depozite de umplutură în și pe carst.

La o primă vedere, problemele teoretice pot să sperie prin complexitatea și cantitatea informației. Tocmai de aceea, vor fi prezentate, de către un colectiv de lectori specialiști, doar informațiile esențiale din fiecare domeniu, care să permită o bună înțelegere a fenomenelor dar care să nu depășească limita de asimilare a cursanților. Materialele grafice ca și ziua de teren ce va urma vor permite o mai bună exemplificare a problemelor discutate. De asemenea, fiind conștienți de complexitatea subiectelor discutate, încurajăm o strânsă interacțiune între cursanți și lectori.

Zona carstică devenită clasică pentru astfel de manifestări este Stațiunea Speologică de la Căsanii (aprox. 60 km vest față de Tg.-Jiu, 15 km N față de Baia de Arama), situată pe Valea Motrului, la limita între Munții Vâlcan și Munții Mehedinți. În imediata vecinătate a unor obiective carstice bine cunoscute în țară (Podul lui Dumnezeu, câmpul de lapiezuri de la Ponoare, sistemul carstic Zaton-Bulba, abruptul Pietrei Mari a Căsanilor, sutele de peșteri care se dezvoltă în bara calcaroasă Obârșia-Căsanii-Piatra Mare), credem că zona Căsanilor reprezintă un loc ideal pentru un astfel de curs. Bogăția tipurilor morfologice și funcționale de carst din această zonă a constituit ani de-a rândul subiectul cercetătorilor. Unii termeni în carstologia românească provin din această zonă.

În plus față de interesul pur de specialitate, sunt facilitățile oferite pentru bună desfășurare a stagiului și pentru cazarea cursanților. Stațiunea Speologică de la Căsanii, pusă la dispoziție de către Institutul de Speologie, partenerul nostru dintotdeauna, oferă condiții mai mult decât onorabile pentru susținerea cursurilor. Aproximativ 20 de locuri de cazare în stațiune, locuri de campare, dusuri, bucatărie, sala de curs, la care se adaugă o priveristă de neuitat, iată câteva dintre atuurile Stațiunii de la Căsanii.

Sperăm că prin problematica abordată dar și prin frumusețile zonei unde va invitați, să luați în seamă propunerea noastră de a participa la cursurile acestui Stagiul. Câștigul va fi numai de partea D-voastră.

Va așteptăm printre noi.